

e-ISSN: 2630-631X

Article Type

Research Article

Subject Area

New Turkish Literature

Vol: 8 Issue: 65

Year: 2022 November

Pp: 2231-2241

Arrival

11 October 2022

Published

30 November 2022

Article ID 66313

Doi Number

<http://dx.doi.org/10.29228/smryj.66313>**How to Cite This****Article**

Erzen, M. ve Çoban, M. E. (2022).

“Müştehir Karakaya

Kaynakçasına Ek:

Dergiler”, International

Social Mentality and

Researcher Thinkers

Journal, (Issn:2630-

631X) 8(65): 2231-

2241

Social Mentality And
Researcher Thinkers is
licensed under a

Creative Commons

Attribution-

NonCommercial 4.0

International License.

Müştehir Karakaya Kaynakçasına Ek: Dergiler

Addendum to Müştehir Karakaya Bibliography: Journals

Melih Erzen¹ Muhammed Eren Çoban² ¹ Doç. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Ankara, Türkiye² Yüksek Lisans Öğrencisi., Yüzcüncü Yıl Üniversitesi, İstanbul, Türkiye**ÖZET**

Modern Türk edebiyatının doğuşunda ve gelişiminde gazeteler kadar dergilerin de önemi büyüktür. Nitekim ilk dönemlerden itibaren süreli yayınlar, eserlerinin yayımlanması konusunda sanatçılara imkân tanımıştır. Üretilen edebî eserlerin okura ulaştırılması, edebî hareketlerin ve görüşlerin tartışmaya açılması bakımından âdeta bir okul vazifesi gören dergiler; 1980’li yıllardan sonra da önemini kaybetmeden varlığını sürdürür. Bu kuşak içerisinde yer alan ve İslâmî edebiyat çizgisini takip ederek eserler veren isimlerden biri de Müştehir Karakaya’dır. Karakaya, asıl kimliği olan şairliğinin yanı sıra hem dergicilik faaliyetlerinde bulunmuş hem de döneminde etkili olan birçok dergide eserlerini yayımlamıştır. Kimi zaman etrafında bir sanatkar topluluğu oluşturacak şekilde dergiyi etkili bir vasıtaya dönüştürmüş ve taşrada edebiyatın canlanmasına katkı sağlamıştır. Bu çalışmada Karakaya’nın bilhassa 1980’li ve 1990’lı yıllardaki üretken dergi yazarlığı dikkate alınarak ilgili metinlerin künyeleri paylaşılmış ve ilgili dergiler hakkında bilgiler verilmiştir. Sanatçının bu ürünlerinin tespit edilmesiyle hem dönemin edebiyat dergiciliği açısından bazı dikkatlere ulaşmak hem de doğrudan sanatçının yapıtına ilişkin incelemelere katkı sunmak hedeflenmiştir. Elde edilen bilgiler doğrultusunda denebilir ki Karakaya, dergilerde yer alan eserleriyle yine şair tarafını ön plâna çıkarmıştır. Bu noktada belirleyici olan yalnızca şiir türündeki eserlerinin sayıca fazla oluşu değil, mensur eserlerinin de genellikle şairliğinden besleniyor oluşudur. Bir taraftan dergilere yazarken bir taraftan da dergiler yayımlayan Karakaya özelinde bir sonuca varmak istenirse dergi yazarlığının, sanatçının da mensup olduğu kuşak açısından, dönem boyunca mühim bir üretim sahası olarak kaldığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat dergiciliği, Müştehir Karakaya, 1980 Sonrası Türk Şiiri, İslâmî edebiyat**ABSTRACT**

Magazines are as important as newspapers in the birth and development of modern Turkish literature. As a matter of fact, since the early periods, periodicals have given artists the opportunity to publish their works. Magazines, which serve as a school in terms of delivering the literary works produced to the readers and opening the literary movements and views to discussion; After the 1980s, it continues to exist without losing its importance. Müştehir Karakaya is one of the names in this generation who creates works by following the line of Islamic literature. In addition to his poetry, which is his main identity, Karakaya was both engaged in journalism activities and published his works in many magazines that were influential in his period. He sometimes transformed the magazine into an effective tool by forming a community of artists around him and contributed to the revival of literature in the provinces. In this study, considering Karakaya’s productive journal writing in the 1980s and 1990s, the tags of the relevant texts were shared and information about the related journals was given. By identifying these works of the artist, it is aimed to reach some attention in terms of literary journalism of the period and to contribute directly to the analysis of the artist’s work. In line with the information obtained, it can be said that Karakaya again brought his poetic side to the fore with his works in the magazines. At this point, the determining factor is not only the number of his works in the genre of poetry, but also the fact that his prose works are generally fed by his poetry. If one wants to come to a conclusion about Karakaya, who publishes magazines while writing for magazines on the one hand, it can be said that journal writing remained an important production area for the generation to which the artist belonged.

Keywords: Literary Journalism, Müştehir Karakaya, Turkish Poetry After 1980, Islamic Literature**GİRİŞ**

Yeni Türk edebiyatının doğuşunda gazetelerle birlikte mecmualar da âdeta bir hareket noktası, bir sanat ve edebiyat merkezi vazifesi üstlenmiştir. Mevcut edebiyat geleneğinin sosyal yaşamla ilişkisi noktasında itirazlar yönelten yenilikçi aydınlar, farklı bir anlayışla kaleme sarılırken gazeteleri ve mecmuaları okura ulaşma yolunda en mühim vasıta olarak kullanmışlardır. “Dergiler çünkü, siyasal, kültürel, sanatsal, düşünsel ve toplumsal olguların değerlendirildiği, tartışıldığı ve yeniden oluşturulmaya çalışıldığı laboratuvarlardır.” (Oktay, 2001: 172). Tanzimat devrinin etkili aydınları olan Şinasi, Münif Paşa, Namık Kemal, Ziya Paşa, Ali Suavi, Ebuzziya Tevfik, Şemseddin Sami, Ahmed Midhat gibi isimlerin hep gazetecilik kökenli oluşu dikkate değer bir durumdur. Dil ıslahı ve düşünce zenginliği açısından son derece etkili bir rol üstlenen (Tanpınar, 1988: 249-251) gazete ile güçlü ve hızlı bir değişimin sinyalleri verilirken bir sonraki kapı, edebî muhteva noktasında daha mühim içerikler sunacak olan dergilere açılır. Bu çerçevede denebilir ki “Batı ile olan ilişkiler arttıkça mecmua ve gazeteler yavaş yavaş birbirinden ayrılır; gündelik siyaseti gazeteler takip eder, edebî fennî bilgiler mecmualar tarafından halka sunulur.” (Şen, 2009: 383). 1800’lerin ikinci yarısından itibaren sahneye çıkan *Mecmua-i Fünûn*, *Hadîka*, *Hazîne-i Evrâk*, *Malûmat*, *Hazîne-i Fünûn*, *Mekteb*, *Servet-i Fünûn*, *Şehbâl*, *Genç Kalemler*, *Yeni Mecmua*, *Büyük Mecmua* gibi dergiler Cumhuriyet devrine gelinceye kadar iz bırakan bazı yayınlar olarak dikkat çekmektedir.

Yenileşme dönemi itibarıyla gazete ve dergi gibi süreli yayınlarda birtakım havadislerle yer verilmeye kalınmamış, şair ve yazarlar sanatsal metinlerini de burada değerlendirmişlerdir. Hatta bu vesileyle, roman gibi yeni edebî türler çerçevesinde, edebiyatımızda bir tefrika yayın anlayışı da yerleşmiş, uzunca bir dönem etkinliğini sürdürmüştür. Benzer şekilde Batılı hikâye (devrin adlandırılmasıyla “küçük hikâye”) türü de aynı şekilde dergilerde gelişim imkânı bulmuştur. Şiir ise edebiyatımızın neredeyse en köklü edebî türü olarak dergilerde daima ciddi bir yer işgal etmiştir. Hatta denebilir ki edebî polemikler ve yenileşme yolundaki sancılar da en çok şiir türü üzerinden gözlemlenir. Bu tartışmalar, edebiyata ilişkin sorunların ve meselelerin etraflıca ele alınmasına imkân tanırken âdeta yeni bir tür olarak tenkid (eleştiri) yazıları da görülmeye başlanır. Böylece denebilir ki edebiyat dergileri, yenileşme yolundaki aşamaların gözlemlenebileceği gerçek ve çoğulcu bir faaliyet alanına dönüşmüştür. Söz konusu dergilerin etkili sanatçıların yanı sıra edebiyata hevesli gençlerin teşebbüslerine de açık olması ayrıca önemlidir. Nitekim sonraki yılların önemli isimleri, sanattaki ilk adımlarını çoğu kez dergilerdeki ürünleriyle atmışlardır. Dergicilik gayretlerinin başladığı Tanzimat yıllarından 21. yüzyıla dek birçok önemli edebiyat sanatçısının serüveni tam da bu şekilde, dergilerde yayımlanan metinlerle başlar.

Cumhuriyet devri Türk edebiyatında dergilerin etkinliğini aynı şekilde devam ettirdiği görülür. Bilhassa şiir türünün dergilerdeki ağırlığı bakımından rağbet gören hemen her dergi mühim roller üstlenir. Yine denebilir ki “Türk aydınının, sanatçısının zaman içindeki tutumunu yansıtmaya bakımından dergiler, eşsiz birer belge niteliğindedirler.” (Günyol, 1986: 23). *Dergâh, Meş’ale, Hayat, Ümid, Ülkü, Çınaraltı, Ağaç, İnsan, Resimli Ay, Varlık, Yücel, Büyük Doğu* gibi dergiler erken Cumhuriyet devrinde dikkat çekerken *Hisar, Yeni Ufuklar, Dost, Kaynak, Yeditepe, Mavi, A, Yenilik, Diriliş, Papirüs* gibi dergiler 1950 sonrasının önemli yayınları arasında ilk akla gelenlerdir. Edebiyat dergilerinin sayısı ve çeşitliliği 1980 sonrasında da yükselişini sürdürür. Bunlar arasında İslâmî edebiyat anlayışına uygun neşriyat yapan dergiler de ciddi bir yer tutmaktadır. Esasen *Büyük Doğu, Diriliş, Maveria* gibi dergilerle başlayan çizgi 1990’lı yıllarda sayıca artan dergilerle devam eder.

Şiire ilgi duyan, şiir yazan ve bu çetin yolculukta yol almaya çalışan her adayın en önemli uğrak yerlerinden biri, kuşkusuz edebî dergilerdir. Bilhassa şiir türüne ilişkin metinlere ağırlık veren ve kimi zaman “şairler mezarlığı” (Doğan, 2008: 8) olarak da adlandırılan şiir dergileri, esasen şair yetiştiren ve şiiri yeşerten birer okul vazifesi görürler. Ancak günümüzde bu sanat ve eğitim yuvasını sanal girdaplar kuşatmıştır. Elbette ki okul vazifesi gören birçok dergi mevcuttur ancak günümüzde şiirle ve sanatla ilgisi olmayan kişilerin sanal dergiler kurduklarını, buradaki şiirlerin herhangi bir kritere tabii tutulmadan yayımlandığı görülmektedir. Oysa gerçek dergi faaliyetlerinde şiire değer verilmesi, kuşatıcı bir birikim üzerine temellenen eserler kaleme alınması, dergicilik gayretinin maddî beklentilerden öte bir gönül ve ruh işi hâlinde yürütülmesi beklenir.

Son dönem Türk edebiyatı ve dergiciliğinin dikkat çekici isimlerinden Müştehir Karakaya da dergicilik geleneği içerisinde yetişen şairlerden biridir. Karakaya, dergilerde sadece ilk şiirlerini yayımlamakla yetinmeyen, kuruculukta yöneticiliğe ve yazarlığa varıncaya kadar bu okulun müdavimlerinden olan, şiir dışında edebiyatın birçok alanında yazılar kaleme alan, Babiâli’de başladığı dergi serüvenine Van’da da devam eden, sadece kendine değil birçok sanatçı adayına da yol açan, şair adaylarının yetişmesine vesile olan bir şairdir. “Türkiye’de dergicilik bir heves ama zamanın çarkları kimi öğüttüğü kimi kalburüstü bıraktığı, on yıl, yirmi yıl sonra gösterecektir. Tıpkı yirmi yıl, otuz yıl öncesinde bizim dönemimizde olduğu gibi. Yüz yazandan ancak beşi kaldı. Bu beşten ikisini de merhum sayalım, üçü kaldı elimizde. Önemli olan da bu değil mi, kültürün yaygınlaşması ve yazmanın büyümesi... Dergiler buna hizmet ediyorlar diye düşünüyorum...” (Karakaya, 2020) sözleriyle dergiciliğin işlevi, tarihsel yönü ve kuşatıcılığı ile ilgili düşüncelerini ortaya koyan Karakaya, günümüzde de dergicilik faaliyetlerini devam ettiren bir kültür insanıdır. Ancak neredeyse her şairde ve dergi müdaviminde olduğu gibi Karakaya’nın da dergi serüvenine ait kapsamlı bir literatüre ulaşmak mümkün olmamaktadır.

EDEBİYAT DERGİLERİNDE ÂŞİNÂ BİR İMZA: MÜŞTEHİR KARAKAYA

1980 sonrası Türk şiirine ve edebiyat dergiciliğine ilgi duyan kimseler için bilindik ve dikkat çekici isimlerden biri olan Müştehir Karakaya (1962-), İstanbul’da *Maveria* dergisinde başladığı sanat adamı ve yayıncılık serüvenini birçok dergiyle sürdürmüştür. Bunlar arasında kurucu kadrosu içerisinde yer aldığı dergiler kadar dışarıdan katkıda bulunduğu; şiir ve yazılarını yayımladığı dergiler de yer almaktadır. Nitekim Karakaya’nın günümüze dek yer aldığı dergilerin sayısı ve çeşitliliği aşağıda da görüleceği üzere oldukça zengin bir birikim oluşturmaktadır. Şairliğin yanı sıra bir dergici olarak Karakaya’nın taşrada edebiyatın sesini güçlü bir şekilde duyurmak konusunda da önemli katkılar sunduğunu kabul etmek gerekir.

Sanat yaşamında neredeyse şairlik kadar mühim yer tutan dergicilik serüveni ile 1980 sonrası Türk edebiyatında iz bırakmış bir edebiyat adamı olan Müştehir Karakaya’nın dergi literatürüne ilişkin toplu bir bibliyografya mevcut değildir. Bu çalışmanın amacı da Karakaya’nın ilgili çalışmalarını tespit ederek söz

konusu eksikliği gidermek olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede Karakaya'nın bugüne dek gözüktüğü, katkıda bulunduğu dergilerde neşredilmiş yayınlar ele alınarak ilgili metinlerin künyeleri sunulacaktır.

Mavera (1976-1990)

“Aylık edebiyat dergisi” jeneriğiyle çıkan *Mavera*, 1976 yılında Ankara’da yayımlanır. Derginin kurucuları; Rasim Özdenören, Cahit Zarifoğlu, Erdem Beyazıt, Akif İnan, Nazif Gündoğan, Bahri Zengin ve Hasan Seyitoğlu’dur. Sahibi ise Erdem Beyazıt, Bahri Zengin’dir. *Mavera*, 1976 ile 1990 yılları arasında toplam 164 sayı çıkmıştır (Sürgit, 2014: iii, 44, 78). Bu önemli dergi aynı zamanda M. Karakaya’nın yer aldığı ilk oluşumdur. Karakaya’nın *Mavera* serüveni, Mürsel Sönmez’in yazı işleri müdürlüğü teklifiyle başlar ve Karakaya burada 1987 ve 1988 yılları arasında kısa süreli olarak yazı işleri müdürlüğü yapar (Çoban, 2020: 13). Onun dergiye katkısı ile ilgili olarak Mürsel Sönmez şöyle der: “Kimseye haksızlık etmeyeyim ama *Mavera* dergisinin son hasbî ve fahrî yazı işleri müdürü. Şiirler, hikâyeler, denemeler yazıyor. Bekâr evine gelen şair yazar taifesini himaye edip yol gösteriyor.” (Sönmez, 2022: 148). Karakaya’nın dergide yer alan eserleri ise şunlardır:

- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1988). “Kareler”, *Mavera*, 12 (137) 57.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Haziran 1988). “Bir Ölüm Aranıyor” *Mavera*, 12 (139) 29.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Temmuz 1988). “Mutluluğun Uçları”, *Mavera*, 12 (139) 21.
- ✓ [Makale] Karakaya, Müştehir (Temmuz 1988). “Şiirin Güncelliği ve Estetik Yapısı”, *Mavera*, 12 (141) 28.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ekim 1988). “Sabah Şebnemleri” *Mavera*, 12 (142) 28.
- ✓ [Makale] Karakaya, Müştehir (Ekim 1988). “Şiirde Üslup Arayışı ve Gerçeklik”, *Mavera*, 12 (142) 57.
- ✓ [Röportaj] Karakaya, Müştehir (Kasım 1988). “Ulvi Alacapantan’la Tiyatro Üstüne Kırk Beş Dakika” *Mavera*, 12 (143) 51.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Aralık 1988). “Oralarda Bir Yerde Yüreğimi Bırakıp Gelmişim” *Mavera*, 12 (144) 52.
- ✓ [Makale] Karakaya, Müştehir (Ocak 1989). “Gel Beraber Ağlayalım Olur mu?”, *Mavera*, 13 (145) 24.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ocak 1989). “Kervan Göçtü Bu Diyardan” *Mavera*, 13 (145) 30.
- ✓ [Makale] Karakaya, Müştehir (Şubat 1989). “Benim Ülkem Neresi?”, *Mavera*, 13 (146) 26.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Şubat 1989). “Dere” *Mavera*, 13 (146) 36.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Mart 1989). “Çölemerik Yaylasında” *Mavera*, 13 (147) 28.
- ✓ [Makale] Karakaya, Müştehir (Mart 1989). “Ne Yapmalıyım?”, *Mavera*, 13 (147) 36.

Girişim (1985-1990)

1985 ile 1990 yılları arasında Arif Kingir sahipliğinde ve Mehmet Metiner’in yönetiminde aylık haber, yorum ve kültür dergisi olarak çıkartılmıştır. Dergi, son dönemlerinde Hüseyin Okçu’ya devredilmiştir. *Girişim* dergisi, toplam 60 sayı çıkartılmıştır. Basım yeri Konya olan dergide iç ve dış ülke meseleleri, İslam ülkeleri hakkında çeşitli yazılar kaleme alınmıştır. Müştehir Karakaya da dergiye deneme tarzında kaleme aldığı bir eserini göndermiştir:

- ✓ [Deneme] Karakaya, Müştehir (Kasım 1987). “Zihniyet Meselesi” *Girişim*, (26) 51.

İkinci Yazıları (1989-1993)

Toplam 131 sayı çıkan dergi, *Andırın Postası* gazetesinin sanat-edebiyat eki olarak haftalık yayımlanmıştır. Kahramanmaraş’ın Andırın ilçesinde çıkartılan derginin yayın yönetmenliğini H. İsmail Yâsin (Kamil Aydoğan) ve Nedim Ali üstlenir. Büyükşehirlerde yaşayan, birçok yazarın ilgisini çeken dergiye Müştehir Karakaya da şiir ve yazılarını göndermiştir:

- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (1992). “Sarmaşık Çiçekleri”, *İkinci Yazıları*, (117) 6
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ocak 1990). “Bana Bir Rodrigo Çal”, *İkinci Yazıları*, (89) 2.
- ✓ [Yazı] Karakaya, Müştehir (Şubat 1990). “Daha Nice Uğrak Berzahlarımız Var” *İkinci Yazıları*, (90) 3.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Temmuz 1990). “Özel Şiir”, *İkinci Yazıları*, (95) 3.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Eylül 1990). “Hain Tuzaktır Gece” *İkinci Yazıları*, (97) 1.

- ✓ [Deneme] Karakaya, Müştehir (Kasım 1990). “Ellerden Başlamak Önce”, İkinci Yazıları, (99) 4.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Aralık 1990). “Palto”, İkinci Yazıları, (100) 5.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Mart 1991). “Ayakkabı” İkinci Yazıları, (103) 3.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Haziran 1991). “Seni Sevmeğe Vardım” İkinci Yazıları, (106) 4.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Temmuz 1991). “Bir Bahar Susarken”, İkinci Yazıları, (107) 3,
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Mart 1992). “Ölümün Sevda Sesidir”, İkinci Yazıları, (115) 4.

Şehadet (1985-1989)

Derginin ilk adı, *Evrensel İslami Siyaset ve Kültür Dergisi*'dir. Dergi üçüncü sayıdan itibaren *Şehadet* ismini almıştır. Toplam 19 sayı çıkan derginin yayımlandığı yer Ankara'dır. Halim Kurt sahibi, Nureddin Şirin ise yayın yönetmenidir. Müştehir Karakaya, bu dergiye tek bir eserle gözükür:

- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ocak 1989). “Hacc” Şehadet, 2 (11-12) 38.

Kitap Dergisi (1986-1997)

Aylık dergi şeklinde yayımlanan *Kitap Dergisi* toplam 98 sayı çıkartılmıştır. Basım yeri İstanbul'dur. Sahibi ve başyazarı Alican Kerimoğlu'dur. Müştehir Karakaya kaleme aldığı çeşitli türlerdeki eserlerini bu dergide yayımlamıştır:

- ✓ [Tanıtım] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1989). “Bunca Tuğyan Bunca İssızlık” Kitap Dergisi, 2 (27) 39.
- ✓ [Tanıtım] Karakaya, Müştehir, (Kasım 1989). “Sessiz Konuşan Çizgiler”, Kitap Dergisi, 2 (33) 62.

İslami Edebiyat (1988-2015)

Mevsimlik olarak yayımlanan dergi, üç ayda bir edebî, ilmî ve fikri mecmua konularını ele alır. Dergi; konu itibariyle sanat ve siyaset, mücahitlik, M. Akif Ersoy-*Safahat* gibi konulara yoğun bir şekilde yer vermiştir. Prof. Dr. Osman Öztürk sahipliğinde 65 sayı yayımlanmıştır. Ahmet Engin'in yayın yönetmenliğini üstlendiği derginin basım yeri İstanbul'dur. Müştehir Karakaya, dergiye çeşitli türlerde kaleme aldığı eserlerini göndermiştir:

- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Temmuz-Ağustos- Eylül 1991). “Dilenci”, İslami Edebiyat, 3 (13) 48.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Ekim-Kasım-Aralık 1991). “Tren Gider Kara Kara”, İslami Edebiyat, 3 (14) 45.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Ocak-Mart 1992). “Nişan”, İslami Edebiyat, 3 (15) 45.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (1992). “Nişan”, İslami Edebiyat, 3 (15) 45.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Ocak-Mart 1992). “Anlamlı Bir Diyalog”, İslami Edebiyat, 3 (15) 45.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Nisan-Haziran 1992). “Bir Bekleyişin Hikâyesi”, 3 (16) 47.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ekim-Aralık 1992). “Bahar Yok Artık Kapımızda”, İslami Edebiyat, 3 (15) 45.

Dava (1989-2002)

M. Karakaya'nın kurucuları arasında olduğu ikinci dergidir. Derginin yayın yönetmenliği ve yazı işleri müdürlüğü görevini de kendisi üstlenir. Derginin basım yeri Çağaloğlu/İstanbul'dur. Başlangıçta aylık olarak çıkan dergi 58-59. sayıdan itibaren iki ayda bir çıkartılmaya başlamıştır. Derginin sahibi Enver Beçene ve Mehmet Kaynun'dur. Müştehir Karakaya, 1989-1990 yılları arasında dergide yer almıştır. Dergi toplam 95 sayı yayımlanmıştır.

- ✓ [Biyografi] Karakaya, Müştehir (1989). “Biyografi”, Dava, (3) 30.
- ✓ [Biyografi] Karakaya, Müştehir (Ağustos-Eylül 1989). “Şeyh Mazhar Efendi (Rh.a)” (3) 30.
- ✓ [Sohbet] Karakaya, Müştehir (Haziran-Temmuz 1990). “DP. Muş Mv. Giyaseddin Emre ile Ayaküstü Bir Hasbihal- Şeyh Said (Rh. a) Üzerine” Dava, (8) 22.

Olaylara Objektif (1989-1990)

On dokuz sayı çıkartılan derginin basım yeri İstanbul'dur. Sahibi İlyas İdris ve Turhan Erdoğan'dır. Müştehir Karakaya, bu dergide de bir yazıyla gözükür:

✓ [Yorum] Karakaya, Müştehir (Mart 1990). “Duyunca Düşününce”, Olaylara Objektif, (18) 58.

Kayıtlar (1989-1995)

Edebiyat, düşünce ve kültür konularını ele alan, toplam kırk dört sayı çıkartılan derginin basım yeri İstanbul ve Ankara’dır. Derginin sahipleri: H. Yaşar Eren, Y. Ziya Cömert ve A. Gündeşli’dir.

✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Eylül 1991). “İhanetin Şarkısı”, Kayıtlar, (11) 12.

Mektup (1985-2010)

“Kadınların kaleminden kadın-erkek herkes için.” sloganıyla Emine Şenlikoğlu’nun genel yayın yönetmenliğinde Konya ve İstanbul’da 247 sayı yayımlanmıştır. Derginin sahibi Recep Özkan’dır. Aylık olarak yayımlanan dergi 2010 yılından sonra üç ayda bir çıkartılmıştır. Müştehir Karakaya, burada bir şiirini yayımlamıştır:

✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Mart 1990). “Halepçe’ye Yaz Geldi Dediler”, Mektup, (62) 5.

İmza (1989-1994)

Kültür-Aktüalite dergisi olarak yayımlanan dergi 58 sayı yayımlanmıştır. Derginin basım yeri İstanbul’dur. Sahibi ve başyazarı Fikret Özdemir’dir. Müştehir Karakaya, bir sohbet yazısıyla dergiye katkıda bulunmuştur:

✓ [Sohbet] Karakaya, Müştehir (1991). “Şiir Para Etmeyince, Piyasası da Olmaz” İmza, (24-25) 44.

Özülke (1992-1994)

Hüseyin Akın’ın sahipliğinde ve Bülent İhsan Karakaş’ın editörlüğünde yedi sayı yayımlanmıştır. Derginin basım yeri İstanbul’dur. Dergi, Osmanlı ile Cumhuriyet dönemleri arasındaki yazım türlerini konu edinir. Müştehir Karakaya, dergiye kaleme aldığı bir eserini göndermiştir:

✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ocak-Şubat 1992). “Zaman Gergefinde Kitabeler”, Özülke, (2) 7.

Kardelen (1990-1993)

Sanat ve edebiyat dergisidir. Sahibi ve aynı zamanda genel yayın yönetmeni Müştehir Karakaya’dır. Dergi üç ciltten oluşur. Toplam 36 sayı yayımlanan derginin basım yeri Cağaloğlu/İstanbul’dur.

Kardelen çiçeği, kışın zorlu şartlarında çıkmasından dolayı fedakârlık ve sabır gibi özel anlamları vardır. Karakaya’nın, İstanbul’da yaşadığı ve her defasında dile getirdiği zorluklar bakımından dergiye bu ismi vermiştir. Bu dergi, Karakaya’nın beraber hareket ettiği arkadaşları kadar daha genç bir edebiyat nesli üzerindeki olumlu tesirlerinin de vasıtası olması bakımından dikkate değerdir. “Müştehir Ağabey, Kardelen dergisinde birçok genç arkadaşla akran gibi ilgilendi. Bize cesaret ve dirayet verdi. En zor zamanlarında bile yüzünden tebessüm eksik olmadı.” (Tenekeci, 2022: 140) sözleri, bu ilgi ve katkının yansımalarından biri olarak görülebilir.

Karakaya’nın *Kardelen*’de yayımladığı eserleri:

✓ [Yazı] Karakaya, Müştehir (Şubat 1990). “Sevgisiz Hayat Olmaz”, Kardelen, (1) 2.

✓ [Öykü] Karakaya, Müştehir (Şubat 1990). “Samanyolu”, Kardelen, (1) 7.

✓ [Deneme] Karakaya, Müştehir (Şubat 1990). “Savaşın Şairleri”, Kardelen, (2) 2.

✓ [Deneme] Karakaya, Müştehir (Şubat 1990). “Bir Tadımlık Hasret”, Kardelen, (2) 7.

✓ [Öykü] Karakaya, Müştehir (Şubat 1990). “Ölesiye”, Kardelen, (13) 5.

✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Nisan 1990). “Aşk Bir Nöber Kudurmaktır”, Kardelen, (3) 9.

✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Nisan 1992). “Topal” Kardelen, (15) 3.

✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Nisan 1992). “Şehrin Öteki Adı”, Kardelen, (15) 17.

✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1992). “Burada Deniz Vurgun”, Kardelen, (16) 7.

✓ [Deneme] Karakaya, Müştehir (Nisan 1990). “Onun Diliyle Söyle”, Kardelen, (2) 7.

✓ [Öykü] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1990). “Önce Ruhlar Ölecek”, Kardelen, (4) 11.

✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Haziran 1990). “Ay Uzanır Balkondan”, Kardelen, (5) 7.

✓ [Öykü] Karakaya, Müştehir (Haziran 1990). “Gazap Düşü”, Kardelen, (5) 1.

- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Temmuz 1990). “Sokaklarımın Adı Var”, Kardelen, (6) 3.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ağustos 1990). “Benim Kapım Irmaklara Açılır”, Kardelen, (7) 11.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Eylül 1990). “Seninle”, Kardelen, (8) 5.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Ekim 1990). “Ayşegül’ün Saçlarına Güz Sarısı Düşmüş”, Kardelen, (9) 3.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Kasım 1990). “Çocuk Umud”, Kardelen, (10) 1.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Kasım 1990). “Muş Ovasında Turnalar Türküsü”, Kardelen, (10) 9.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Aralık 1990). “Şafak Vurmuş Karanlığın Nabzına”, Kardelen, (2) 2.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ocak 1990). “Al Akşamların Raksı”, Kardelen, (12) 3.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Mart 1992). “Flüt”, Kardelen, (14) 7.
- ✓ [Yazı] Karakaya, Müştehir (Mart 1992). “Zım-Zım”, Kardelen, (14) 24.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1992). “CHE”, Kardelen, (16) 11.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ağustos 1992). “Rozameri’nin Acıklı Hikâyesi”, Kardelen, (18) 12.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ağustos 1992). “Tire” Kardelen, (19) 5.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Eylül 1992). “Bağdagül”, Kardelen, (20) 6.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Eylül 1992). “Ay Karanlık”, Kardelen, (20) 14.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ekim 1992). “Asude Bir Kabristan Sengine Zeyl”, Kardelen, (21) 3.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Ekim 1992). “Sana Hoca Diyenin”, (21) 7.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Kasım 1992). “Güller Açmaz Oldu”, (22) 7.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Aralık 1992). “Artık Bahar Yok Kapımızda”, (23) 6.
- ✓ [Deneme] Karakaya, Müştehir (Ocak 1993). “Muhasebe”, Kardelen, (24) 1.
- ✓ [Günlük] Karakaya, Müştehir (Ocak 1993). “Gülük”, Kardelen, 3 (15) 45.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Şubat 1993). “Uçurum”, Kardelen, (25) 24.
- ✓ [Günlük] Karakaya, Müştehir (Mart 1993). “25. Saat”, Kardelen, (26) 5.
- ✓ [Sohbet] Karakaya, Müştehir (Mart 1993). “Haberin Var mı?”, Kardelen, (26) 24.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Nisan 1993). “Salya”, Kardelen, (27) 3.
- ✓ [Yazı] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1993). “Hak, Nâhak”, Kardelen, (27) 3.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1993). “Kâhya”, Kardelen, (28) 5.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1993). “Büyük Sezar’ı Selamlarım”, Kardelen, (28) 11.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Haziran 1993). “Ebced”, Kardelen, (29) 2.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Temmuz 1993). “Ebced”, Kardelen, (30) 2.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ağustos 1993). “Ebced”, Kardelen, (31) 4.
- ✓ [Röportaj] Karakaya, Müştehir (Ağustos 1993). “Mehmet Efe ile...”, Kardelen, (31) 12.
- ✓ [Öykü] Karakaya, Müştehir (Ağustos 1993). “Benim Hiç Hatsunem Olmadı”, Kardelen, (31) 21.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Eylül 1993). “Ebced 5”, Kardelen, (32) 9.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Haziran 1993). “Ebced 6”, Kardelen, (33) 9.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Ekim 1993). “Koynumdaki Yılan”, Kardelen, (33) 10.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Aralık-Ocak 1993). “Bilmece”, Kardelen, (35-36) 5.

Harman (1991-1996)

Kültür, sanat ve edebiyat dergisi olarak Mustafa Kaylı sahipliğinde, İzmir’de 36 sayı yayımlanmıştır. Kültür dergisi olması hasebiyle deneme ve şiir türüne sıkça yer vermiştir. İrkçılık, toplumsal yabancılaşma ve İslam

ülkelerinin geri kalmışlığı, dönemin siyasi ve sosyolojik konuları ele alınmıştır. Müştehir Karakaya dergiyi iki eserini göndermiştir:

✓ [Yazı] Karakaya, Müştehir (Şubat 1993). “Dostluk ve Arkadaşlık Üstüne”, Harman, (18) 3.

✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Mart 1993). “Zebercet/1”, Harman, (19) 16.

Hazan (1996-2004)

Hazan, sanat-edebiyat bülteni olarak Van’da Karakaya’nın yönetiminde toplam 48 sayı çıkartılmıştır. Sanatçı, *Hazan* dergisinin serüvenini derginin ikinci döneminde “Siz Ne Dersiniz?” adlı yazısında açıklar. Karakaya, aynı yazısının devamında dergi çıkarmanın zorluklarına da değinir:

“*Hazan*’ın serüveni ilginçtir. Van’da bir grup arkadaşla 1996 yılının eylül ayında çıkmaya başladı ama 25 sayı aralıksız her ay yayımlandıktan sonra 1998 yılının eylül ayında yayına ara verdi. İkinci dönemi olarak isimlendirdiğim tekrar çıkışı ne yazık ki eylülde değil şubat ayında oldu. 4 yıl aradan sonra 2001 yılının şubat ayında yine aşk ve heyecanla, şevkle yeni bir çabayla yayını sürdürmeye karar verdi. İki yıldır da çıkıyor, 48. sayısıyla bu dönemi kapamış oluyoruz.

(...)

Yine ara vermemin çok nedenleri var. Size bunları boynu bükük bir şekilde tekrarlamak istemiyorum. Derginin kaderinde bu var zaten. Belli bir dönem ayakta kalmak için çırpınır daha sonra ya kapanır ya da ileri bir tarihte tekrar çıkmak üzere ara verilir.

Hazan dergisi de her çıkan dergi gibi ilgiye, özveriye, güvene, takipçilere ve okuyucuya ihtiyacı vardır. Okur olmanın yolu budur. Başka bir yol bilmiyorum. Çünkü okullar edebiyatçı yetiştirmiyor.” (Karakaya, 2004: 2).

Karakaya, dergi yayımının sona ermesi ardından kaleme aldığı bir başka yazısında ise yine *Hazan* dergisi hakkında önemli bilgiler verir:

“İstanbul’un hızlı ve hareketli ortamından çıkıp Van gibi küçük bir ilde yaşamaya karar verdiğim zaman, birçok alışkanlığımı da terk etmenin zamanı gelmiştir diye düşünüyordum. Fakat çok kısa bir süre sonra eski alışkanlıkları bırakmanın hiç de kolay olmayacağını öğrenecektim. İstanbul nere, Van nere!

‘Kardelen’ serüvenini henüz kapatmıştım. Kafamda cevabını bulamamış onlarca soru, hayâl kırıklığı, hayatın ağır tokadı, yalnızlık ve sitem, hezeyanlarımla birlikte kendimi sigaya çekmem, kendimi sorgulamam, özleştiriyeye tabi tutmam... Bir Rus köylüsünün dediği gibi ‘üstteysen sen yönetirsin ama alttıysan... yönetilirsin!’

İstanbul’un küçük bir kasabası gibi gelen Van’a alışabilmem için üç yıl geçmesi gerekecekti... Bu, geriye dönmek uğruna benim verdiğim ilk sınavdı. Ama düşündüğüm gibi çıkmadı. Yorulduğumu, artık bu işler için (dergicilik, yayıncılık, editörlük, yazarlık) yaşlandığımı düşündüğüm bir sırada kendimi üniversite camiasının içinden sivrilmiş kişiler, kabiliyetler, entelektüeller arasında buldum. Biraz da onlar kanıma girdiler galiba. Huyulu huyundan vazgeçer mi? Geçmez...

Yetenekleri keşfettikçe çevrem genişlemeye başladı. Bana bir emniyet sibopu gibi yapıştılar, inzivaya çekilmiş bir bedevi gibi bakmamaya başladılar. Mürekkebin, kâğıdın, matbaanın, tiner kokusunun burnumun direklerini sızlata durması bir yanda, yeni çevrem de baskılarına dayanamayıp ‘*hazan* kültür ve sanatevi’ni kurma teşebbüsünde bulunmamıza neden oldu. Bununla birlikte de ‘*hazan*’ dergisi yayımına başladı.

Hikâye uzun. Fazla söze hacet yok. Sanatevi bir yıl sürdü, ama “*hazan*” iki yıl sürdü. Kardelen’in 36. sayıda durduğu gibi *hazan* da 24. sayıda ara durak dedi. Tabii ki suç hep başkasında değil, en büyük suç benim. Yine de kötümser değilim. R. Melih Erzen, Mehmet Feyat, Çağrı Gürel, Nuri Arpalı, Nurullah Ulutaş, Ahmet Kurbanı, Abdurrahman Adıyan, Leyla Engin, Akif Çelik, Hüseyin Helva, Ramazan Seydaoğlu, Ali Dağar gibi yetenekler (ismini hatırlayamadığım arkadaşlarım varsa beni affetsinler) kendilerini ispatlama imkânı buldular.

Üniversite camiasının yardımlarını göz ardı edemem. Bekir Oğuzbaşaran başta olmak üzere, Mehmet Çelik, Vefa Taşdelen, Abdurrahim Tufantoz, Bilal Kemikli gibi hocalar işin başından beri büyük gayret sarf ettiler ve destek verdiler.

Ara duraktan sonra araya yıllar girdi. Lakin çalışmalar birbirini takip etti. Arkadaşların eserleri çıkmaya başladı. Benim için bunlar gurur kaynağı oldu. Herkes kendi çapında bir yerlere gelmek için uğraş veriyor, çırpınıyordu. Sonra Van’da Âşıklar Çayevini keşfettik. Her Cuma akşamı ozanlarla, âşıklarla bir araya toplandık, kimi eserlerini seslendirdi, kimi ustalardan şiirler okudu, kimi sazını kaptı geldi, hem saz hem söz meclisine döndü çayevi. Bir kültür yuvası kurma çabası boşa gitmedi.

Derken 2002 yılı Şubat'ında 'hazan' tekrar canlandı. Gerçi Eylül'de olmamıştı, kış'ta başlamıştı ama olsun, sanatçıların ve sanatseverlerin yüreği her zaman sınımsızdır diyorduk.

Bu ara dağılmalar da başladı. Bekir Oğuzbaşaran, Vefa Taşdelen, Mehmet Çelik, Hüseyin Helva, Melih Erzen, Nurullah Ulutaş, Çağrı Gürel, Bilal Kemikli, Hasan Boynukara, Alaattin Karaca birer birer yuvayı terk edip gittiler.

İsimlerimize yeni isimler katılmıyor değil fakat iş ağır seyrediyordu. Gençler yükü omuzladılar, ne yazık ki bizim gibi yaşlıların nefesinin tükendiği gibi, onların da nefesleri çabuk tükendi. İki bin üç yılının yine bir kış sabahı; ocak ayında, yani iki yıl sonra 'hazan' 46. sayısıyla kültür ve sanat dünyasına bir durak daha dedi.

Tükenmişim. Yıkılmışım. Ayakta zor duruyordum. İlgi ve vefa beklerken tamamen yalnız kalmışım yine. Arayanım, soranım olmuyordu. Yük ağırlaşmış, zayıf ve cılız bedenim bu ağırlığı çekemiyordu. Devreye başka şeyler, cazibeli cananlar girmişti. Televizyonlar, cep telefonları, internetler, bilmem daha başka neler kara kedi gibi girmişti aramıza, bir araya gelmek için kimse çaba göstermiyordu. Sevgililer çoğalınca her birine ayrı ayrı yetişmek zor oluyordu anlaşılıyor.

Ve hazanın hüznüyle birlikte 'hazan' gönlümüzde bir iz, bir işaret, bir güzellik bırakmışsa, bu arada da insanlara faydalı olabilmişsek ne mutlu bize. Hani şair İlhami Çiçek ne güzel söyler: 'Yalnız hüznü vardır kalbi olanın.'

Selam; yüreğini hüznle besleyene...

Selam; hüznü bir silah gibi kuşanana...

Vefanın, erdemin, onurun kalıcı bekçilerine,

Selam olsun..." (Karakaya, 2022).

Karakaya için hazan mevsiminin önemli bir yeri vardır. Nitekim şiirleri başta olmak üzere birçok eserinde güz duyarlılığını hissettirir. Dergiye *Hazan* ismini vermesi de bu ilginin ve duyarlılığın bir parçasıdır. "Güz Geldi Geçti Kapımdan Bana Sormadan." adlı, dergide yayımladığı yazısında yer alan ifadeleri bu açıdan önemlidir. Bir mevsim olarak hazanın Karakaya üzerindeki tesiri "İçinde Eylül Biriktiren Kadın" adlı öyküsünde de yoğun bir şekilde hissedilir. Sonbahar, onun kavuşamadığı ve hep uzaklarda aradığı sevgilinin hüznüdür. Eserlerinde sıkça yer verdiği "ölüm" teminin de bir diğer yansımasıdır. Derginin son sayısındaki veda yazısıyla aynı sayfada yer verdiği "Güz Müsikileri" adlı şiirinde yine hazan mevsiminin yansımaları duyulur. Dolayısıyla yazıyla beraber bu şiirin de *Hazan*'ın okuyucuya sitemkâr bir vedası olarak okunabileceği unutulmamalıdır.

Dergide yayımlanan, Karakaya'ya ait eserler şunlardır:

- ✓ [Deneme] Karakaya, Müştehir (Eylül 1996). "Ağlamak Vakti", *Hazan*, 1 (1) 1.
- ✓ [Öykü] Karakaya, Müştehir (Eylül 1997). "Umudun Diğer Adı: Ölüm", *Hazan*, 1 (1) 2.
- ✓ [Deneme] Karakaya, Müştehir (Ekim 1996). "Sanat ve Fonksiyon", *Hazan*, 1 (2) 1.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ekim 1996). "Ekinoks", *Hazan*, 1 (2) 4.
- ✓ [Öykü] Karakaya, Müştehir (Eylül 1997). "Üç Yağmur Masalı", *Hazan*, 1 (3) 5.
- ✓ [Deneme] Karakaya, Müştehir (Eylül 1997). "Edebiyata Dair...", *Hazan*, 1 (3) 8.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Şubat 1997). "Gece Ağıtı", *Hazan*, 1 (5) . 12.
- ✓ [Günlük] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1997). "İstanbul Günlükleri", *Hazan*, 1 (9) . 2.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1997). "Kendine Şiir Okuyan Adam", *Hazan*, 1 (9) . 4.
- ✓ [Tanıtım] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1997). "Gül Ülkesi", *Hazan*, 1 (9) . 11.
- ✓ [Tanıtım] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1997). "Van'da Amatör Bir Tiyatro Üzerine Söylenecekler", *Hazan*, 1 (9) . 11.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Haziran 1997). "Simyacı", *Hazan*, 1 (10) . 2.
- ✓ [Günlük] Karakaya, Müştehir (Ağustos 1997). "İstanbul Günlükleri", *Hazan*, 1 (12) . 4.
- ✓ [Günlük] Karakaya, Müştehir (Eylül 1997). "İstanbul Günlükleri", *Hazan*, 1 (13) . 7.
- ✓ [Tanıtım] Karakaya, Müştehir (Eylül 1997). "Diriliş Türküsü-Mustafa Özçelik", *Hazan*, 1 (13) . 9.

- ✓ [Sohbet] Karakaya, Müştehir (Ekim 1997). “Güz Geldi Geçti Kapımdan Bana Sormadan”, Hazan, 1 (14) . 11.
- ✓ [Yazı] Karakaya, Müştehir (Aralık 1997). “Yine İnsan”, Hazan, 1 (16) . 2.
- ✓ [Deneme] Karakaya, Müştehir (Ocak-Şubat 1998). “Mektuplarını Yaktım”, Hazan, 1 (17-18) . 3.
- ✓ [Öykü] Karakaya, Müştehir (Nisan 1998). “Bir Kar Masalı Benimkisi Çocuk Güllükleri Arasında”, Hazan, 1 (20) . 2.
- ✓ [Öykü] Karakaya, Müştehir (Mayıs 1998). “Sırt Ağrısı”, Hazan, 1 (21) . 4.
- ✓ [Yazı] Karakaya, Müştehir (Şubat 2002). “Biz Bu Çorak Ülkenin Nesiyiz?”, Hazan, 2 (25) . 1.
- ✓ [Hikâye] Karakaya, Müştehir (Mayıs 2002). “Akdamar Adası’da Bir Domates Hikâyesi”, Hazan, 2 (28) . 6.
- ✓ [Günlük] Karakaya, Müştehir (Haziran 2002). “Hastahane Günlüğü”, Hazan, 2 (30) . 2.
- ✓ [Günlük] Karakaya, Müştehir (Ağustos 2002). “Hastahane Günlüğü”, Hazan, 2 (31-32) . 2.
- ✓ [Deneme] Karakaya, Müştehir (Ekim 2002). “Konuşmanın Dayanılmaz Ağırılığı”, Hazan, 2 (33) . 2.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Kasım 2002). “Bir Vadinin Konuşan Dili”, Hazan, 2 (34) . 2.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Aralık 2002). “Özgürün Kanatları”, Hazan, 2 (35) . 13.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Haziran 2003). “Gecenin İçinden Gelen Peri”, Hazan, 2 (41) . 4.
- ✓ [Öykü] Karakaya, Müştehir (Ağustos 2003). “Kaderimiz Su Üstüne Yazılıyordur”, Hazan, 2 (42-43) . 6.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Eylül 2003). “Sürgün”, Hazan, 2 (44) . 2.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ekim 2003). “İçimde Dağ Çıbanı”, Hazan, 2 (45) . 5.
- ✓ [Sohbet] Karakaya, Müştehir (Ocak 2004). “Siz Ne Dersiniz?”, Hazan, 2 (48) . 2.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ocak 2004). “Güz Mûsikileri”, Hazan, 2 (48) . 2.

Beyaz Gemi (2007-2011)

Aylık kültür ve sanat dergisi *Beyaz Gemi*'nin yayın yönetmenliğini Müştehir Karakaya, sahipliğini ise Vefa Taşdelen yapmıştır. Aylık olarak yayımlanan dergi, Van'da toplam 28 sayı çıkmıştır.

Vefa Taşdelen, derginin ilk sayısında yayımladığı “Dergi: Yazının Evi” isimli yazısında Karakaya ile olan dergicilik serüvenleri ve dergi türü hakkında bilgiler verir. Bu derginin kökenini daha evvel beraberce yürüttükleri dergicilik çalışmalarına bağlaması, *Beyaz Gemi*'yi âdeta bir geleneğin devamı olarak düşündükleri şeklinde yorumlanabilir. Aynı şekilde derginin ismine ilham olan Aytmatov romanı ve dergiden beklentiler üzerinde de duran Taşdelen, çıkış amacını ise şöyle özetler:

“Başkalrı soracağına biz soralım, açıkça ve alışıldık hali ile: ‘*Dergiyi çıkarma amacınız nedir? Neye hizmet etmek istiyorsunuz?*’ Bu sefer ‘yazı sevdası’ ile başlayalım. Yazı öyle bir şeydir ki, kendisini rahat hissetmediği ortamda yetişmez, şımartıldığı ortamda gerçek ürünlerini vermez. Sıcakta yanar, kökleri kendi toprağını bulmamış bitkiler gibi kavrulur. Yazı toprağı ve suyu hissettiğı ortamlara doğru meyleder. Aşinalığı arar, aşinalığın sıcaklığını... Çılgın ve çevik danslarına başlar sonra. Yabancı ortamda kendini rahat hissetmez, sığıntı gibi yaşar. Ama sığıntı gibi bir ruh halinden gerçek ürünler çıkmaz. Yazının kendini rahat hissedebileceğı, sere serpe uzanabileceğı yer, dergilerdir. İşte bu nedenle dergi, yazının evidir. Ve işte bu nedenle her yazının bir dergisi, her derginin de yazıları olmalıdır. Dergi içinde yazıların kardeş olduğu bir ailedir. *Beyaz Gemi* bunun için vardır, bunun için yoldadır...” (Taşdelen, 2007: 3).

Karakaya'nın *Beyaz Gemi* dergisinde yayımlanan eserleri:

- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ekim 2007). “Kar”, *Beyaz Gemi*, 1 (1) . 1-2.
- ✓ [Günce] Karakaya, Müştehir (Ekim 2007). “Bilgenin Günlüğü”, *Beyaz Gemi*, 1 (1) . 28-29.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Kasım 2007). “Defterin Kenarına Çizilmiş Düşler”, *Beyaz Gemi*, 1 (2) . 2.
- ✓ [Günce] Karakaya, Müştehir (Kasım 2007). “Bilgenin Günlüğü”, *Beyaz Gemi*, 1 (2) . 22.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Aralık 2007). “Defterin Kenarına Çizilmiş Düşler I.”, *Beyaz Gemi*, 1 (3) . 4.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ocak 2007). “Defterin Kenarına Çizilmiş Düşler II.”, *Beyaz Gemi*, 1 (3) . 4.

- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Şubat 2008). “Defterin Kenarına Çizilmiş Düşler III.”, Beyaz Gemi, 1 (4) . 2.
- ✓ [Günce] Karakaya, Müştehir (Şubat 2008). “Bilgenin Günlüğü”, Beyaz Gemi, 1 (4) 22.
- ✓ [Günce] Karakaya, Müştehir (Mart 2008). “Bilgenin Günlüğü”, Beyaz Gemi, 1 (2) . 22.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Nisan 2008). “Ayak İzleri”, Beyaz Gemi, 1 (6) 4.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Haziran 2008). “Koy Beni Yorulayım”, Beyaz Gemi, 1 (9) 2.
- ✓ [Günce] Karakaya, Müştehir (Temmuz-Ağustos 2008). “Bilgenin Günlüğü”, Beyaz Gemi, 1 (10-11) . 16.
- ✓ [Günce] Karakaya, Müştehir (Eylül 2008). “Bilgenin Günlüğü”, Beyaz Gemi, 1 (12) . 16.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ekim 2008). “Dağlar Başı Duman Ayşe I-II-III”, Beyaz Gemi, 1 (13) . 8.
- ✓ [Günce] Karakaya, Müştehir (Ekim 2008). “Bilgenin Günlüğü”, Beyaz Gemi, 1 (13) . 16.
- ✓ [Öykü] Karakaya, Müştehir (Kasım 2008). “İçimdeki Aynadan Bir Peri Yansıması”, Beyaz Gemi, 1 (14) . 2-3.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ocak 2009). “Seni Solladım Ey Hayat”, Beyaz Gemi, 1 (16) . 2.
- ✓ [Günce] Karakaya, Müştehir (Şubat 2009). “Bilgenin Günlüğü”, Beyaz Gemi, 1 (17) . 16.
- ✓ [Günce] Karakaya, Müştehir (Mart 2009). “Bilgenin Günlüğü”, Beyaz Gemi, 1 (18) . 16.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Ekim 2009). “Git/me”, Beyaz Gemi, 1 (19) . 2.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Haziran 2009). “Çılgınlık Saatleri”, Beyaz Gemi, 1 (21) . 2-3.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Temmuz-Ağustos 2009). “Tezat Bilmececi: Kırılma”, Beyaz Gemi, 1 (22-23). 2.
- ✓ [Şiir] Karakaya, Müştehir (Eylül 2009). “Güz Prelüdlere I-IX”, Beyaz Gemi, 1 (24) . 2-5.

SONUÇ

Bu çalışmada tespit edilen ve paylaşılan bibliyografik listelere bakıldığında görülmektedir ki Müştehir Karakaya gibi 1980’lerden itibaren şairlikte istikrar göstermiş ve kendine has bir ses yakalamış; roman, hikâye, deneme, günlük gibi türlere ve çocuk edebiyatına katkılar sunmuş bir sanatçının dergicilik çabaları da ayrıca dikkate değerdir. Nitekim Karakaya; ondan fazla edebiyat dergisinde, farklı türlerde kaleme aldığı ürünlerle gözükerek bilhassa 1990’lı yıllarda son derece üretken bir sanatkar ve düşünür imajı sunmuştur. Bu yayınlar toplamından hareketle vurgulanması gereken noktalardan biri, Karakaya’nın asıl kimliği olan şairliğinin dergilerdeki ürünler söz konusu olduğunda da ağırlık noktasını teşkil ettiğidir. Hatta sanatkarın deneme, günlük/günce gibi düzyazı kategorisindeki eserlerinin de büyük ölçüde şairâne hassasiyetlerden beslendiği fark edilir. Denebilir ki Karakaya, dergilerde kalan yayınlarında genellikle şairlik hassasiyetiyle hareket etmiş; kaleme aldığı düşünce yazıları da büyük ölçüde şairliğin bir uzantısı olarak şekillenmiştir.

Esasen Karakaya’nın dergicilik faaliyetleri ve üretimi hususunda bu kadar çalışkan ve ilgili oluşu, onun süreli yayınlarda kalmış eserlerinin tespitini de bir ölçüde zorlaştırmaktadır. Bu itibarla denebilir ki çalışmada sunulan bilgiler, yeni eklemelerle zenginleştirilmeye ve daha doğru, daha eksiksiz bir bibliyografyaya dönüştürülmeye açıktır. Bu yoldaki çabalar, 1980 sonrası İslâmî edebiyat çizgisinde eser veren velût bir sanatkarın yapısını gerçek çerçevesiyle tamamlayıp ortaya koymak açısından yarar sağlayacaktır. Bunun aynı zamanda edebiyatımızda son dönem dergi yayınlarının edebiyatın seyri ile ilişkisine dair bazı sorgulamalara kapı aralayacağı ve birtakım tespitlere ulaşmayı sağlayacağı da düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

1. Çoban, M.E. (2020). “Müştehir Karakaya’nın Romanlarında Yapı ve Tema”, Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
2. Doğan, M.C. (2008). *Türkiye’de Şiir Dergileri – Şairler Mezarlığı (1909-2008)*. Ankara: Hayal Yayınları.
3. Günyol, V. (1986). *Sanat ve Edebiyat Dergileri*. İstanbul: Alan Yayıncılık.
4. Karakaya, M. (2004). “Siz Ne Dersiniz?”, *Hazan*, 5(48):2.
5. Karakaya, M. (2020). “Dergi Soruşturması: Müştehir Karakaya”, <http://www.kitaphaber.com.tr/dergi-sorusturmasi-mustehir-karakaya-k3680.html> (25.09.2020), Erişim tarihi: 05.10.2022.
6. Karakaya, M. (2022). “Bir ‘Hazan’ Serüveni”, <https://www.insaniyet.net/bir-hazan-seruveni/> , Erişim Tarihi: 10.10.2022.

7. Oktay, A. (2001). “Dergicilik Ruhu”, *Kitap-lık*, (50):172.
8. Sönmez, M. (2022). “ ‘Oralarda Bir Yerde’ Bir Münzevî: Müştehir Karakaya”, *Dostlarının Kaleminden Müştehir Karakaya*, Haz. Mustafa Işık. Ankara: Simer Yayınevi.
9. Sürgit, B. (2014). “Bir Edebiyat Dergisi Olarak *Mavera* ve *Mavera Topluluğu*”, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 10.Şen, N. (2009). “Tanzimat Devri Periyodikleri ve Dergicilik”, *Gazi Türkiyat*, 1 (5):381-393.
- 11.Tanpınar, A.H. (1988). *19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*. İstanbul: Çağlayan Kitabevi.
- 12.Taşdelen, V. (2007). “Dergi: Yazının Evi”, *Beyaz Gemi*, 1(1):2-3.
- 13.Tenekeci, İ. (2022). “Metropolde Bir Kelebek”, *Dostlarının Kaleminden Müştehir Karakaya*, Haz. Mustafa Işık. Ankara: Simer Yayınevi.